PAPER-III
KONKANI

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) ___________________________
   (Name) ______________________________
2. (Signature) ___________________________
   (Name) ______________________________

Roll No. | | | | | | | | |

(In figures as per admission card)

Roll No.___________________________________

(In words)

D 8 5 1 0

Time : **2 $^1/_2$** hours] [Maximum Marks : **200**

Number of Pages in this Booklet : **32** Number of Questions in this Booklet : **19**

Instructions for the Candidates

1. Write your roll number in the space provided on the top of this page.
2. Answer to short answer/essay type questions are to be given in the space provided below each question or after the questions in the Test Booklet itself.

   No Additional Sheets are to be used.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to you. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
   (i) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal and do not accept an open booklet.
   (ii) **Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given.**
4. Read instructions given inside carefully.
5. One page is attached for Rough Work at the end of the booklet before the Evaluation Sheet.
6. If you write your name or put any mark on any part of the Answer Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, you will render yourself liable to disqualification.
7. You have to return the test booklet to the invigilators at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall.
8. **Use only Blue/Black Ball point pen.**
9. **Use of any calculator or log table etc., is prohibited.**

परीक्षार्थियों के लिए निर्देश

1. पहले पृष्ठ के ऊपर नियत स्थान पर अपना रोल नम्बर लिखिए ।
2. लघु प्रश्न तथा निबंध प्रकार के प्रश्नों के उत्तर, प्रत्येक प्रश्न के नीचे या प्रश्नों के बाद में दिये हुए रिक्त स्थान पर ही लिखिये ।

   इसके लिए कोई अतिरिक्त कागज का उपयोग नहीं करना है ।
3. परीक्षा प्रारम्भ होने पर, प्रश्न-पुस्तिका आपको दे दी जायेगी । पहले पाँच मिनट आपको प्रश्न-पुस्तिका खोलने तथा उसकी निम्नलिखित जाँच के लिए दिये जायेंगे, जिसकी जाँच आपको अवश्य करनी है :
   (i) प्रश्न-पुस्तिका खोलने के लिए उसके कवर पेज पर लगी कागज की सील को फाड़ लें । खुली हुई या बिना स्टीकर-सील की पुस्तिका स्वीकार न करें ।
   (ii) कवर पृष्ठ पर छपे निर्देशानुसार प्रश्न-पुस्तिका के पृष्ठ तथा प्रश्नों की संख्या को अच्छी तरह चैक कर लें कि ये पूरे हैं । दोषपूर्ण पुस्तिका जिनमें पृष्ठ/प्रश्न कम हों या दुबारा आ गये हों या सीरियल में न हों अर्थात किसी भी प्रकार की त्रुटिपूर्ण पुस्तिका स्वीकार न करें तथा उसी समय उसे लौटाकर उसके स्थान पर दूसरी सही प्रश्न-पुस्तिका ले लें । इसके लिए आपको पाँच मिनट दिये जायेंगे । उसके बाद न तो आपकी प्रश्न-पुस्तिका वापस ली जायेगी और न ही आपको अतिरिक्त समय दिया जायेगा ।
4. अन्दर दिये गये निर्देशों को ध्यानपूर्वक पढ़ें ।
5. उत्तर-पुस्तिका के अन्त में कच्चा काम (Rough Work) करने के लिए मूल्यांकन शीट से पहले एक पृष्ठ दिया हुआ है ।
6. यदि आप उत्तर-पुस्तिका पर अपना नाम या ऐसा कोई भी निशान जिससे आपकी पहचान हो सके, किसी भी भाग पर दर्शाते या अंकित करते हैं तो परीक्षा के लिये अयोग्य घोषित कर दिये जायेंगे ।
7. आपको परीक्षा समाप्त होने पर उत्तर-पुस्तिका निरीक्षक महोदय को लौटाना आवश्यक है और इसे परीक्षा समाप्ति के बाद अपने साथ परीक्षा भवन से बाहर न लेकर जायें ।
8. केवल नीले/काले बाल प्वाईंट पेन का ही इस्तेमाल करें ।
9. किसी भी प्रकार का संगणक (कैलकुलेटर) या लाग टेबल आदि का प्रयोग वर्जित है ।

KONKANI
कोंकणी

PAPER – III
प्रश्नपत्र – III

Note : This paper is of **two hundred (200)** marks containing **four (4)** sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

सुचोवणी : हें प्रस्नपत्र **दोनशीं** (200) गुणांचें आसा. हांतुंत **चार** (4) विभाग आसात. थंय दिल्ल्या सुचोवण्यांक धरून दर एका विभागातल्या प्रस्नांच्यो जापो बरोवंच्यो.

SECTION – I
विभाग – I

Note : This section consists of **two** essay type questions of **twenty (20)** marks each, to be answered in about **five hundred (500)** words each. **(2 × 20 = 40 marks)**

सुचोवणी : ह्या विभागांत **वीस-वीस** (20) गुणांचे **दोन** निबंधात्मक प्रस्न आसात. दर एका प्रस्नाची जाप सुमार **पांचशीं** (500) उतरांनी दिंवची अशी अपेक्षा आसा. **(2 × 20 = 40 गुण)**

1. म्हजे आवडीचो कोंकणी कवी.

OR / वा

गोंयच्या लोकनाचांचें खाशेलपण.

2. कोंकणी साहित्याचे वाठार.

OR / वा

कोंकणीचे उदरगतींत तरणाट्यांचो सहभाग आनी आव्हानां.

SECTION – II
विभाग – II

Note : This section contains **three (3)** questions from each of the electives/specializations. The candidate has to choose only **one** elective/specialization and answer all the **three** questions from it. Each question carries **fifteen** (**15**) marks and is to be answered in about **three hundred** (**300**) words. **(3 × 15 = 45 marks)**

सुचोवणी : ह्या विभागांत दर एका ऐच्छिक उप-विभागाअंतर्गत **तीन** (3) प्रस्न आसात. तांतलो खंयचोय एक उप-विभाग वेंचून काडून तांतूतल्याच **तीनय** (3) प्रस्नांच्यो जापो बरोंवच्यो. दर एका प्रस्नाक **पंदरा** (15) गुण दवरल्यात. दर एका प्रस्नाची जाप सुमार **तिनशीं** (300) उतरांनी बरोंवची. **(3 × 15 = 45 गुण)**

Elective – I / ऐच्छिक – I

3. गोंयांत पुर्तगेजांआदी लोकांच्या वोंठार कोंकणी भास घोळटाली व्हय ? देखीसयत तुमचे विचार उगतायात.

4. सोळाव्या शेंकड्यातल्या कोंकणी रामायण आनी महाभारताच्यो विशेशतायो बरयात.

5. गोंयातली १६व्या शेंकड्याआदली कोंकणी भास खंयच्या खाशेलपणान घोळटाली ?

OR / वा

Elective – II / ऐच्छिक – II

3. 'वनवाळ्यांचो मळो' ह्या ग्रंथाच्यो विशेशतायो भाशेच्या नदरेंतल्यान स्पश्ट करात.

4. सतराव्या शेंकड्यातल्या कोंकणी शब्दकोशांची मोलावणी करात.

5. 'सांत आंतोनीची अचर्यां' ह्या ग्रंथाची वळख आनी समीक्षात्मक नियाळ करात.

OR / वा

Elective – III / ऐच्छिक – III

3. जीण (चरित्र) ह्या साहित्यप्रकाराच्यो विशेशतायो सांगून कोंकणीतल्या खंयच्याय एका जीणेचेर उजवाड घालात.

4. अर्विल्ल्या कोंकणी-साहित्यांतल्या मुखेल भोंवडेवर्णनकारांची म्हायती बरोवन तांच्या खंयच्याय एका कृतीची समीक्षा करात.

5. 20 व्या शेंकड्यातल्या शब्दकोशांनी कोंकणी भाशेक गिरेस्तकाय आनी बळगें दिवपाचें कार्य कशेरीतीन केलां ?

SECTION – III

विभाग – III

Note : This section contains **nine (9)** questions of **ten (10)** marks, each to be answered in about **fifty (50)** words. **(9 × 10 = 90 marks)**

सुचोवणी : ह्या विभागांत **धा-धा** (10-10) गुणांचे **णव** (9) प्रस्न आसात. दर एका प्रस्नाची जाप सुमार **पन्नास** (50) उतरांनी बरोंवची. **(9 × 10 = 90 गुण)**

6. नाटक ह्या साहित्यप्रकाराची व्याख्या सांगून 'देमांद' ह्या नाटकांतल्या संवादांचें म्हत्त्व आनी विशेशतायो थोडे भितर बरयात.

7. ‘कोंकणी कवितेन गोंयच्या समाजाचें यथार्थ वर्णन केलां’ हें विधान देखीसयत स्पश्ट करात.

8. ओलिविन्यु गॉमिश हांच्या कथांतल्यान समाजाच्या खंयच्या प्रस्नांचेर बडी मारल्या ?

9. कोंकणीतल्या ‘उकते’ आनी ‘धांकते’ उच्चार जावपी उतरांची देखीसयत वळख करून दियात.

10. ‘नवलकथा म्हळ्यार गद्यमहाकाव्य’ हें विधान तुमकां पटता व्हय ? भासाभास करात.

11. जे.बी. मोरायश हांच्या पद्य बरपावळीच्यो विशेशतायो सांगात.

12. रसाच्या निर्मणेविशीं भरतमुनीन कसलो सिद्धांत मांडला ? स्पश्ट करून बरयात.

13. ललित निबंदाचे खाशेलपण सांगून 'ओथांबे' ह्या झेल्यावरवीं बरोवप्याचे भासशैलीचेर तुमचे विचार उक्तायात.

14. तोमाझिन कार्दोझ हांच्या ‘म्होंवाळ वीख’ ह्या तियात्राची मध्यवर्ती कल्पना मांडात.

SECTION – IV

विभाग – IV

Note : This section contains **five (5)** questions of **five (5)** marks each based on the following passage. Each question should be answered in about **thirty (30)** words.

(5 × 5 = 25 marks)

सुचोवणी : ह्या विभागांत एक पद्य उतारो दिला. ताचेर आदारुन **पांच** (5) प्रस्न विचारल्यात. दर एका प्रस्नाची जाप सुमार **तीस** (30) उतरांनी बरोंवची. दर एका प्रस्नाक **पांच** (5) गुण दवरल्यात.

(5 × 5 = 25 गुण)

देवळांतली मूर्त एक दीस चोरून
जित्या-जिव्या मनशाचें रूप घेवन
देवळांतल्यान पळून गेली
आनी मनशां मजगती
मनशांवरी जियेवंक लागली.

तेन्ना तिका लोक
जाती-कातीची लेबलां लावन
हिणावंक लागले; पयसावंक लागले.
ते मूर्तीक कळ्ळें;
मनशाची जीण कितली दळदिरी, अर्थ नाशिल्ली
द्वेश, मत्सराच्या बडवाचारांत हुलपत राविल्ली !

देखून ती मूर्त वाजेवन
मनशाचें अडेचें रूप काडून
परत आपल्या देवळांत गेली.
तेन्ना लोकांनी तिची परतून
दबाज्यान थापणूक केली.
आंगार मोलादीक अलंकार
झगझगीत वस्त्रां सोबयलीं
दुदा तुपाचे जिन्नस मुखार घमघमायले
आरती-भजनान सगळो वाठार गाजयलो
गरिब-गिरेस्तानी तिच्या पांयार घालून घेतलें !

आयज कितलीशीच तपां, युगां जालीं
ती मूर्त त्या देवळांत
हुसक्या मेकळी भौमानान जियेता
भाविकांकडल्यान जात्रे-काल्याक मिरोवन घेता.
कितल्यो पिळग्यो येतात, वेतात
ताचो तिका हुस्को, पर्वा कांयच ना !
उरफाटी तिची सासाय एकसार की वाडत आसा !

आनी मनीस
आसलो तसोच आसा !

15. देवळांतली मूर्त कशेतरेन आनी खंय पळून गेली ?

16. पळून गेल्ले मूर्तीक खंयचो दिश्टावो जाल्ल्यान ती परत आपल्या देवळांत गेली ?

17. ‘मनीस आसलो तसोच आसा !’ ह्या उतरांचो अर्थ स्पश्ट करात.

18. ‘कितल्यो पिळग्यो येतात .... एक सारकी वाडत आसा !’ अशें कवी खंयच्या उद्देशान म्हणटा ?

19. हे कवितेंतल्यान तत्कालीन समाजाची अवस्था कशी आनी कितली उक्ती जाता ?

Space For Rough Work

FOR OFFICE USE ONLY	
Marks Obtained	
Question Number	Marks Obtained
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	

Total Marks Obtained (in words) ....

(in figures) ....

Signature & Name of the Coordinator ....

(Evaluation) Date ....